

N:o 14/Ym I/84

87.Hn.79

Itä-Suomen vesioikeuden päätös Iisalmen kaupungin hakemukseen, joka koskee suoja-alueen määrittämistä kaupungin pohjaveden ottamoille, Iisalmen kaupungissa. Annettu Kuopiossa 5 päivänä lokakuuta 1984.

Hakemusasian vaiheet

Iisalmen kaupunki on 4.4.1979 vesioikeuteen toimittamassaan, sittemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt vesilain tarvoittaman suoja-alueen määrittämistä omistamilleen Kyllikinranan, Peltosalmen ja Lemmenlaakson pohjaveden ottamoille, Iisalmen kaupungissa.

Vesioikeus on 6.6.1979 määrännyt hakemuksen käsiteltäväksi katselmustoimituksessa, jota toimitusinsinöörinä toimittamaan vesihallitus viimeksi 16.1.1980 oli määrännyt diplomi-insinöör. Viljo Mikkosen Kuopion vesipiirin vesitoimistosta.

Katselmustoimituksessa on pidetty Iisalmen kaupungissa 31.3.1980 alkukokous ja 8.8.1980 katselmuskokous. Toimitusmiehet ovat 22.8.1980 päivätyssä lausunnossa esittäneet suoja-alueen määrittämistä kaikille ottamoille sekä tehneet ehdotuksen tarvittavista suojatoimenpiteistä ja muista alueen käyttöä koskevista rajoituksista.

Toimitusmiesten lausunnon jäljennös on ollut Iisalmen kaupungissa yleisesti nähtävänä säädetyllä tavalla 23.10.1980 saakka.

Maksuitta

Iisalmen kaupungin tonttikirjan pitäjä,
os. Iisalmen kaupunki, Tekninen virasto

Asiassa tehdyt muistutukset, hakijan selitys ja toimitusinsinöörin lausunto

Hakemuksen ja toimitusmiesten lausunnon johdosta ovat muistutuksia vesioikeudelle tehneet 1) vesihallitus, 2) Olavi Kauppinen, Elina Kauppinen ja Saara Kauppinen yhteisesti sekä 3) Elementti-Juntunen Oy.

1) Vesihallitus on lausunut, että kaukosuoja-alueita koskevaa määräystä b) tuli muuttaa siten, että se koskisi vesiensuojelua koskevista ennakkotoimenpiteistä annetussa asetuksessa tarkoitettuja ja myös sellaisia laitoksia, jotka asetuksen mahdollisilla muutoksilla tulivat lisättäviksi ennakkoilmoitusvelvollisten laitosten luetteloon.

2) Olavi Kauppinen Kallion tilan RN:o 9:40 peltojen omistajana on lausunut, että hänen omistamaansa peltomaata jäi ehdotetulle kaukosuoja-alueelle noin 2 hehtaaria siten, että alueen raja tuli kulkemaan keskellä noin 4 hehtaarin suuruista peltoaluetta. Ehdotuksen mukaan kaukosuoja-alueella oli kiellettyä muun muassa lietelannan ja jätevesilietteen käyttö lannoitteena. Lietelannan käyttökielto ehdotetulla suoja-alueella tulisi aiheuttamaan lisääntyneenä ja hidastuneena työnä sekä satomäärien alenemisena muistuttajalle selvää taloudellista vahinkoa.

Elina Kauppinen ja Saara Kauppinen ovat lausuneet, että ehdotetuilla suoja-alueilla sijaitsevat muistuttajien omistamat sorakuoppa. Ehdotuksen mukaan oli kiellettyä ilman vesioikeuden lupaa sellainen maa-aineksen ottaminen tai maaleikkauksen tekeminen, joka ulottui kaksi metriä lähemmäksi ylintä pohjaveden pintaa. Tästä rajoituksesta tuli vastoin toimitusmiesten käsitystä

aiheutumaan korvattavaa haittaa. Haitan määrä oli lasketta-
vissa, kun tiedettiin sorakuutiometrin hinta Iisalmen alueel-
la.

Muistuttajat ovat yhteisesti lausuneet, että asia tuli palaut-
taa toimitusmiehille liettelannan käyttökiellon ja maa-ainekse-
ottokiellon muistuttajille aiheuttaman vahingon määrän selvit-
tämiseksi. Mikäli näin ei tapahtunut, muistuttajille tuli kui-
tenkin varata tilaisuus haitan määrää ja laatua koskevan sel-
vityksen esittämiseen asian suullisen käsittelyn yhteydessä.

3) Elementti-Juntunen Oy on lausunut, että yhtiön kiinteistös-
sä oli vuodesta 1974 lukien toiminut elementtitehdas ja raken-
nusliikkeen korjaamo- ja kuljetusosasto. Kaikki rakennusliik-
keen ajoneuvot käyttivät ja tulivat käyttämään tontilla auto-
huoltohallin pihalla sijaitsevaa omaa polttoaineasemaa. Poltt-
ainejakelu ja muut kuljetusten toiminnot oli pystyttävä pitä-
mään entisenlaisina ja tarvittaessa vielä laajentamaan. Muis-
tutuksessa on edelleen lausuttu, että tontilla sijaitsi teol-
lisuusrakennus, joka tuotantotekniikan vaatiessa voi joutua
laajenemaan sivuille ja maanpinnan alapuolelle. Tonttia kau-
pungilta ostettaessa ei ollut sovittu mistään kaivurajoituk-
sista. Tämän vuoksi tarvittaessa tuli kaivusyvyydet voida
ulottaa lähemmäksi kuin kahden metrin päähän pohjaveden pin-
nasta.

Hakija on vesioikeuteen 22.12.1980 antamassaan selityksessä
muistutuksiin lausunut, ettei sillä ollut huomauttamista vesi-
hallituksen esittämän lisäyksen suhteen. Sen sijaan hakija
vastusti muiden muistutusten hyväksymistä.

Toimitusinsinööri on vesioikeuteen 5.12.1980 antamassaan lausunnossa Olavi Kauppisen ynnä muiden muistutuksesta todennut, että Kallion tilan RN:o 9:40 kokonaispeltopinta-ala oli 39,96 hehtaaria. Verrattaessa tällä tilalla syntyvää lietemäärää ja peltoalaa voitiin havaita, että 2/3 - 1/2 peltopinta-alasta oli joka tapauksessa lannoitettava keinolannoitteilla. Mitä tuli Kyllikinrannan lähisuoja-alueella sijaitsevan tilalla Maneesikangas RN:o 9:22 olevan sorakuopan käyttöön, niin toimitusinsinööri on lausunut, ettei kuopasta ollut otettu viime aikoina soraa ja että lähiaikoina ei ollut tarvetta-kaan suojakerroksesta ottamiseen, koska tilalla oli käyttämätöntä soraa suojakerroksen yläpuolellakin.

Elementti-Juntunen Oy:n muistutuksesta toimitusinsinööri on lausunut, että Elementti-Juntunen niminen tila RN:o 8:123 sijaitsi ottamoiden yhteisellä kaukosuoja-alueella. Suoja-alue-määräyksillä ei ollut tarkoituksena kieltää muistuttajan omien ajoneuvojen poltto- ja voiteluaineiden jakelupaikan pitoa. Pohjaveden pinnan korkeus Peltosalmen alueella oli noin 89,50 m ja kyeisen tontin maanpinnan korkeus oli noin $N_{43} + 100$ m. Tontin korkeusaseman takia oli ilmeistä, ettei tontin lisärakentamisen tai teollisuusaluekäytön takia ollut tarvetta kaivuun ehdotetusta suojakerroksesta.

L i s ä s e l v i t y k s e t j a v e s i o i k e u d e n
t a r k a s t u s

Toimitusinsinööri on 17.1.1984 toimittanut vesioikeuteen vesihallinnossa 13.5.1981 laaditun "Tärkeät pohjavesialueet" tutkimukseen liittyvän Peltosalmen - Ohenmäen pohjavesialuetta

koskevan selvityksen sekä jäljennöksen Kuopion vesipiirin vesitoimiston Iisalmen kaupungille 27.12.1983 antamasta maa-ainelain tarkoittamasta lausunnosta. Vesitoimiston lausunto koski muun muassa Iisalmen Sahat Oy:n hakemusta maa-aineksen ottamiseksi ehdotetulta kaukosuoja-alueelta. Tässä lausunnossa vesitoimisto oli todennut pohjavesipinnan alentuneen vedenoton takia kyseisellä alueella 2 - 3 metriä. Pohjaveden imeytyksen ja vedenottotoiminnan seurauksena pohjavesipinnan taso oli vaihdellut huomattavasti. Ylimpänä pohjavesipintana suunnitellulla kaukosuoja-alueella voitiin pitää vedenottotoiminnan seurauksena alentunutta vesipinnan ylintä havaittua tasoa. Vesitoimiston käsityksen mukaan soranotto ei aiheuttanut vesilain 1 luvun 18 §:ssä sanottuja seurauksia, mikäli muun muassa jätettiin ylimmän havaitun pohjavesipinnan yläpuolelle joka kohdassa vähintään kahden metrin vahvuinen häiriintymätön suojakerros.

Hakija Iisalmen kaupunki on 23.2.1984 toimittanut vesioikeuteen pyydettyä lisäselvitystä. Hakijan ilmoituksen mukaan pohjaveden korkeus oli vedenoton takia alentunut ennen vedenoton aloittamista havaitusta tasosta Kyllikinrannan vedenottamolla 0,3 m, Peltosalmen ja Lemmenlaakson vedenottamolla 1,0 m ja Iisalmen Sahat Oy:n sora-alueella noin 1,5 m. Hakija on lisäksi pyytänyt, että vesioikeus ottaisi suoja-aluepäätöstä tehdessään huomioon Itä-Suomen vesioikeuden päätöksen n:o 102/Va/83, 29.12.1983, joka koski tekopohjaveden muodostamista. Tekopohjaveden imeytysallas sijaitsi ehdotetulla Lemmenlaakson pohjaveden ottamon lähisuoja-alueella.

Vesioikeus on suorittanut asiassa 24.5.1984 paikalla tarkastuksen. Tarkastuksella Jukka Kauppinen Kallion tilan RN:o 9:40 omistajana on esittänyt korvauslaskelman tilalle aiheutuvasta lietelannan käyttökiellosta johtuvasta haitasta. Tilalla oli viljelyksessä 48 hehtaaria peltoa, josta 7 hehtaaria oli suomaata, jolle ei voinut lainkaan käyttää lietelantaa. Tilalla harjoitettiin karjankasvatusta ja pellot olivat vuoroviljelyksessä siten, että kaksi vuotta kasvatettiin viljaa ja kolme vuotta heinää. Nurmille ei voinut ajaa lietelantaa, koska niittorehun yhteydessä saattoi syntyä bakteerikierto takaisin eläimiin. Siten tilalla voitiin sijoittaa lietelantaa vain viljalla oleville kivennäismaapohjaisille pelloille ja rajoitusesitys koski juuri tällaista peltoaluetta. Jos tälle alueelle ei saisi levittää lietelantaa, jäisi laskelman mukaan kahtena vuotena viidestä vuodesta tilalla käyttämättä noin 100 m^3 lietelantaa, jonka tilalle jouduttaisiin hankkimaan keinolannoitteita. Tästä aiheutuisi ravinnearvojen ja keinolannoitteiden hintojen perusteella laskettuna vuosittain 630,10 markan vahinko, joka tuli pääomittaa kertakaikkisen korvauksen määräämistä varten.

Iisalmen Sahat Oy:n puolesta on tarkastuksella esitetty, että yhtiön edellä mainitussa maa-aineshakemuksessa oli otettu huomioon ehdotetut suoja-alueääräykset.

Hakija on 5.6.1984 toimittanut vesioikeuteen tarkastuksella ilmenneen johdosta lisäselvitystä, jonka mukaan Iisalmen Sahat Oy:n sementtivalimon kaivosta mitattu pohjaveden korkeus 25.5.1984 on ollut +88.19 m. Edelleen hakijan mukaan tekopohjavesialtaan osalta tulisi soveltaa suoja-alueita koskevia yleisiä

määräyksiä, joiden mukaan kaupungilla oli oikeus muun muassa suorittaa suoja-alueilla olevilla kiinteistöillä pohjaveden puhtauden säilyttämiseksi tarpeellisia toimenpiteitä, kuten sadevesien johtamista alueen ulkopuolelle.

Hakija on vielä 26.6.1984 toimittanut vesioikeuteen otteen Iisalmen Sahat Oy:lle 18.6.1984 myönnetystä maa-aineslain mukaisesta ottoluvasta Iisalmen kaupungin Ulmalan kylässä tiloilta Sahala RN:o 15:16, Soraharju II RN:o 15:60 ja Soraharju V RN:o 15:117. Ottoluvan mukaan saatiin maa-ainesta kaivaa ottamissuunnitelman mukaisesti kuitenkin ottaen huomioon vesitoimiston lausunnon mukaiset ohjeet ja pohjaveden pinnan taso $N_{43} + 88,18$ m. Tason $N_{43} + 90,20$ m alapuolella olevat alueet tuli täyttää määräjassa puhtaalla maalla, missä se olemassa olevien rakennusten vuoksi oli mahdollista.

M e r k i n n ä t

1. Vesioikeus on päätöksellään n:o 58/II/70, 23.5.1970 myöntänyt Iisalmen kaupungille luvan Kyllikinrannan pohjaveden ottamon tekemiseen ja enintään $2800 \text{ m}^3/\text{d}$ vesimäärän ottamiseen siten, että vuotuinen vesimäärä sai olla keskimäärin enintään $2000 \text{ m}^3/\text{d}$.
2. Vesioikeus on päätöksellään n:o 57/II/70, 21.5.1970 myöntänyt Iisalmen kaupungille luvan Peltosalmen pohjaveden ottamon tekemiseen ja enintään $800 \text{ m}^3/\text{d}$ vesimäärän ottamiseen.
3. Vesioikeus on päätöksellään n:o 85/Va/73, 13.8.1973 myöntänyt Iisalmen kaupungille luvan Lemmenlaakson pohja-

veden ottamon tekemiseen ja enintään 1 400 m³/d vesimäärän ottamiseen siten, että vuotuinen vesimäärä sai olla keskimäärin enintään 1 000 m³/d.

4. Vesioikeus on päätöksellään n:o 102/Va/83, 29.12.1983 myöntänyt Iisalmen kaupungille luvan tekopohjaveden muodostamiseen Kirmajärven vedestä ja vedenoton lisäämiseen Peltosalmen ja Kyllikinrannan pohjaveden ottamoilta. Päätöksen mukaan pohja- ja tekopohjavettä saatiin ottaa Peltosalmen pohjaveden ottamosta vuosikeskiarvona enintään 3 500 m³/d ja hetkellisesti enintään 5 000 m³/d sekä Kyllikinrannan pohjaveden ottamosta vuosikeskiarvona enintään 3 000 m³/d ja hetkellisesti enintään 4 200 m³/d. Pohjaveden ottamoista yhteensä otettava vesimäärä ei kuitenkaan saanut ylittää vuosikeskiarvoa 5 500 m³/d eikä hetkellisesti arvoa 7 500 m³/d. Päätöksen mukaan Lemmenlaakson pohjaveden ottamosta ei otettu vettä.

V e s i o i k e u d e n r a t k a i s u

Vesioikeus on tutkinut asian. Vesioikeus ottaa huomioon toimitusmiesten lausunnon antamisen jälkeen pohjaveden ottamisessa ja muodostamisessa alueella tapahtuneet muutokset jäljempänä ilmenevin tavoin. Tärkeä tarve vaatii suoja-alueen määräämistä sen pohjaveden ja sitä lisäävän tekopohjaveden puhtauden säilyttämiseksi, mikä otetaan vesioikeuden päätösten n:ot 57/II/70, 58/II/70 ja 102/Va/83 nojalla tehdyistä pohjaveden ja tekopohjaveden ottamoista.

Jäljempänä seuraavista ehdottomista suoja-alueääräyksistä, lukuun ottamatta lietelannan lannoitteena käytön kieltämistä koskevaa määräystä, ei aiheudu sellaisia edunmenetyksiä, joista olisi määrättävä nyt korvausta. Lietelannan käytön kieltämisestä vesioikeus katsoo Kallion tilalle RN:o 9:40 aiheutuvan keinolannoituksen lisääntymisenä ilmeneviä lisäkustannuksia tilan noin 1,7 hehtaarin suuruisella suoja-alueelle jäävällä peltolohkolla. Tästä vesioikeus määrää jäljempänä B.-kohdassa ilmenevän kertakaikkisen korvauksen.

Mitä tulee jäljempänä mainittuihin vesioikeuden lupaa edellyttäviin toimintoihin suoja-alueella, niin vesioikeus katsoo, ettei suoja-alueella nyt ehdollisesti kielletyistä toiminnoista, kun otetaan huomioon myös jäljempänä C.5.-kohdassa ilmenevä määräys, ennakolta arvioiden aiheudu korvattavia edunmenetyksiä. Käsitellessään myöhemmin toimenpiteen sallimista koskevaa hakemusta vesioikeus voi vasta ratkaista, aiheutuuko asianomaisille korvattavia edunmenetyksiä, ja voi vasta tällöin arvioida edunmenetysten määrän.

Tämän vuoksi vesioikeus, ottaen vesihallituksen muistutuksen jäljempänä A.3.a)-kohdassa ilmenevällä tavalla huomioon sekä 2) Olavi Kauppisen tekemän ja Jukka Kauppisen jatkaman muistutuksen B.-kohdassa ilmenevällä tavalla huomioon, mutta hyläten Kauppisten muistutuksen muulta osin ja 3) Elementti-Juntunen Oy:n muistutuksen aiheettomina, vesilain 9 luvun 16, 19 ja 20 §:n, 10 luvun 1 §:n sekä 16 luvun 21 §:n nojalla harkitsee oikeaksi määrätä Iisalmen kaupungin omistamille Kyllikinrannan ja Peltosalmen pohjaveden ottamoille suoja-alueen toimitusmiesten lausunnon liitteenä 1 olevan, Iisalmen

kaupungin teknisen viraston kiinteistö- ja mittausosastolla 28.6.1974 mittakaavassa 1:2000 laaditun, viimeksi 28.5.1980 korjatun, kartan laajuksena ja antaa toimitusmiesten lausunnosta osittain muutetut jäljempänä olevat suoja-alueääräykset.

Suoja-alue Iisalmen kaupungissa muodostuu Kyllikinrannan ja Peltosalmen pohjaveden ottamoiden erillisistä vedenottamoalueista ja tekopohjaveden imeytysaltaasta, Kyllikinrannan lähisuoja-alueesta ja Peltosalmen lähisuoja-alueesta, johon kuuluu käytöstä pois jääneen Lemmenlaakson ottamon lähisuoja-alue, sekä Kyllikinrannan ja Peltosalmen ottamoiden yhteistä kaukosuoja-alueesta. Suoja-alueen rajat on esitetty tämän päätöksen liitteenä 1. olevassa kartassa.

Vedenottamoalueiden pinta-ala on yhteensä noin 5 ha ja imeytysaltaan pohjapinta-ala on noin 0,13 ha, lähisuoja-alueiden pinta-ala on yhteensä noin 42 ha ja yhteisen kaukosuoja-alueen pinta-ala on noin 179 ha.

V e d e n o t t a m o a l u e e t j a i m e y t y s a l u e

Vedenottamoalueet omistaa kaupunki ja alueisiin kuuluvat Ulmalan kylässä Kyllikinrannan vedenottamo-niminen tila RN:o 9:38 kokonaan (Kyllikinranta) ja Sorakangas-nimisestä tilasta RN:o 15:16 osa (Peltosalmi). Käytöstä pois jäänyt Lemmenlaakson vedenottamoalue sijaitsee Ulmalan kylän tiloilla Kangasaho RN:o 8:122 ja Takakuoppa RN:o 15:161. Imeytysaltaan muodostama imeytysalue on valtion omistamaa aluetta, jonka käytöstä kaupunki on sopinut alueen haltijan kanssa.

L ä h i s u o j a - a l u e

Kyllikinrannan ottamon lähisuoja-alueeseen kuuluvat

Paloiskylän seuraavat tilat kokonaan tai osittain: Valtionrautatiealue RN:o 6:8, Koivikko RN:o 6:43 ja Vanhan valtatie 5 aluetta sekä

Ulmalan kylän tilat tai osia tiloista Valtionrautatiealue RN:o 9:1, Lehtola RN:o 9:11, Tienkäänte RN:o 9:13, Maneesikangas RN:o 9:22, Sahala RN:o 9:33, Kallio RN:o 9:40 ja Vanhan valtatie 5 aluetta.

Peltosalmen pohjaveden ottamon lähisuoja-alueeseen kuuluvat

Ulmalan kylän seuraavat tilat kokonaan tai osittain: Kiskangas RN:o 15:85, Ulmankangas RN:o 15:98, Kantoharju RN:o 15:123, Väliharju RN:o 15:124, Mäntykangas 15:133, Harjukangas RN:o 15:134, Jukola RN:o 15:135, Keskiharju RN:o 15:136, Kotiharju RN:o 15:137, Timola RN:o 15:138, Keskiharju I RN:o 15:146, Petrilä RN:o 15:148, Marjakangas RN:o 15:151, Hartikkala RN:o 15:152, Käpykangas RN:o 15:153, Happola RN:o 15:159, Risteelä RN:o 15:164, Hiekkala I RN:o 15:166, Sorakangas RN:o 15:167, Rivitalo RN:o 34, Eteläntie RN:o 35, Alakangas RN:o 38 ja Pielavedentietä sekä

osia X kaupunginosan kaduista ja muista yleisistä alueista ja 10015 korttelin tonteista 1, 2 ja 3 sekä 10022 korttelin tonteista 1, 3, 4 ja 5 sekä tekopohjaveden muodostamisen tarkia lisäksi

Peltosalmen lähisuoja-alueena nyt tarpeellinen, aikaisemmin toimitusmiesten lausunnossa Lemmenlaakson pohjaveden ottamon lähisuoja-alueeksi ehdotettu alue

Ulmalan kylässä, johon kuuluvat seuraavat tilat kokonaan tai osittain: Metsä-Purola RN:o 2:18, Kangasaho RN:o 8:122, Juurakko RN:o 15:93, Mäntylä I RN:o 15:94, Kuiveikko RN:o 15:95, Hiekkala RN:o 15:106, Happola RN:o 15:159, Kuopanreuna RN:o 15:160, Takakuoppa RN:o 15:161, Sorakangas RN:o 15:167 ja Vanha Valtatie sekä osia

X kaupunginosan kaduista ja muista yleisistä alueista ja 10015 korttelin tonteista 1, 2 ja 3, 10022 korttelin tontit tai osia tonteista 1, 3, 4, 5 ja 6, 10024 korttelin tontit tai osia tonteista 2, 3 ja 4, osa 10025 korttelin tontista 2 sekä 10026 korttelin tontit 1 ja 2.

Yhteinen kaukosuoja-alue

Kyllikinrannan ja Peltosalmen ottamoiden yhteiseen kaukosuoja-alueeseen kuuluvat

Paloiskylän seuraavat tilat kokonaan tai osittain sekä yleisiä alueita: Paloinen RN:o 1, Rautatiealue RN:o 1:2, Valtionrautatiealue RN:o 6:8, Pistoraide RN:o 6:40, Virkkula RN:o 6:41, Lepokangas RN:o 6:42, Koivikko RN:o 6:43, Uusi hautausmaa ja Vanhan valtatie 5 aluetta sekä

Ulmalan kylän Valtionrautatiealue RN:o 2:3 ja RN:o 2:4, Ilola RN:o 2:10, Metsä-Kauppila RN:o 2:16, Metsä-Purola RN:o 2:18, Metsä-Jääskelä RN:o 2:20, Purola RN:o 2:27, Jääskelä RN:o 2:30, Kangas-Kauppila RN:o 2:34, Rautatiealue RN:o 8:5 ja 8:6, Haapala RN:o 8:20, Koulukangas RN:o 8:23, Hemmola RN:o 8:34, Marttila RN:o 8:36, Veikkola RN:o 8:37, Kallela RN:o 8:39, Koskela RN:o 8:61, Päivölä RN:o 8:63, Peltosalmen asema-alue

RN:o 8:71 ja 8:72, Timola RN:o 8:81, Laurila RN:o 8:82, Untola
RN:o 8:83, Tikkala RN:o 8:86, Koulunkulma RN:o 8:89, Erkkilä
RN:o 8:94, Rautatiealue RN:o 8:98, Ala-Untola RN:o 8:105, Ahm
RN:o 8:106, Pajala RN:o 8:109, Turula RN:o 8:110, Lähdekangas
RN:o 8:111, Pajakangas RN:o 8:112, Laitala RN:o 8:121, Kangas
aho RN:o 8:122, Elementti-Juntunen RN:o 8:123, Mäkelä RN:o
8:124, Kyllikinniemi RN:o 9:4, Savela RN:o 9:7, Sikomäki RN:o
9:21, Ahonpää RN:o 9:24, Sahala RN:o 9:33, Kallio RN:o 9:40,
Valtionrautatiealue RN:o 15:9, Sahala RN:o 15:16, Pekkala
RN:o 15:19, Koulukangas RN:o 15:24, Kulmala RN:o 15:39, Tuo-
mela RN:o 15:58, Soraharju II RN:o 15:60, Kaurila RN:o 15:63,
Päivärinne RN:o 15:64, Hakala RN:o 15:65, Välilä RN:o 15:66,
Honkamäki RN:o 15:67, Peltosalmen asema-alue RN:o 15:73,
Päivölänlisä RN:o 15:79, Komila RN:o 15:81, Harrila RN:o 15:82,
Pellonpää RN:o 15:83, Kisakangas RN:o 15:85, Kansanpelto RN:o
15:87, Välimaa RN:o 15:89, Törmälä RN:o 15:91, Kuiveikko RN:o
15:95, Kauppakulma RN:o 15:96, Ulmankangas RN:o 15:98, Lisä-
Törmälä RN:o 15:103, Kapakanpelto RN:o 15:104, Tasala RN:o
15:105, Hiekkala RN:o 15:106, Soraharju V RN:o 15:117, Sora-
harju I RN:o 15:118, Mäntymäki RN:o 15:121, Mäntyrinne RN:o
15:122, Kantoharju RN:o 15:123, Alarinne RN:o 15:125, Puolukka
harju RN:o 15:126, Marjaharju RN:o 15:127, Kankaanranta RN:o
15:129, Keskikangas RN:o 15:130, Kankaanpää RN:o 15:131, Salo
RN:o 15:132, Lisä-Kauppakulma RN:o 15:139, Sorarinne RN:o
15:150, Mäntyrinne I RN:o 15:157, Hietala RN:o 15:165, Hiek-
kala I RN:o 15:166, Sorakangas RN:o 15:167, Korhola RN:o
15:170, Rivitalo RN:o 34, Eteläntie RN:o 35, Tanhukangas RN:o
36, Harrinharju RN:o 37, Alakangas RN:o 38, Vanhan valtatie
5 aluetta ja Pielaveden tien aluetta sekä

IV kaupunginosan katu- ja muuta yleistä aluetta ja 1 korttelin tontti 1, 2 korttelin tontit 1 ja 4, 3 korttelin tontit 5, 6 ja 7, 4 korttelin tontit 3, 4 ja 5, 42 korttelin tontti tontti 4, 47 korttelin tontit 1, 2, 3, 4 ja 5, 48 korttelin tontit 1, 2 ja 3, 49 korttelin tontti 1, 51 korttelin tontit 1, 2 ja 3, 52 korttelin tontit 1 ja 2, 53 korttelin tontit 1, 2, 3, 4 ja 5, 54 korttelin tontit 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 7, 58 korttelin tontit 1, 2, 3, 4 ja 5,

X kaupunginosan 10006 korttelin tontit 2 ja 3, 10014 korttelin tontti 6, 10015 korttelin tontit 3 ja 4, 10022 korttelin tontti 1, 10023 korttelin tontti 1 ja 2, 10024 korttelin tonttit 2 ja 3, 10025 korttelin tontit 1 ja 2, 10030 korttelin tontit 1, 2, 3 ja 4, 10031 korttelin tontit 1, 2 ja 3, 10032 korttelin tontit 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11, 10033 korttelin tontti 2, 10034 korttelin tontti 1, 10035 korttelin tontit 1, 2 ja 8, 10036 korttelin tontit 2, 3 ja 4, 10037 korttelin tontit 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ja 12.

A. Suoja-alueella noudatettavat määräykset

1. Vedenottamoalueet ja imeytysalue

Vedenottamoalueille ja imeytysalueelle ei saa rakentaa muita kuin vedenottoon, käsittelyyn ja imeytykseen liittyviä rakennuksia ja laitteita. Alueilla ei saa suorittaa muita kuin pohjaveden ottamiseksi, veden imeyttämiseksi, käsittelemiseksi ja puhtauden säilyttämiseksi tarpeellisia toimenpiteitä. Vedenottamoilla tarvittavien aineiden ja tarvikkeiden säilytys ja käsittely on järjestettävä siten, ettei haitallisia aineita pääse maaperään. Alueilla on asiaton liikkuminen

estettävä. Vedenottamoalueet saadaan nurmettaa, mutta lannoitteiden ja kasviensuojeluaineiden käyttö alueilla on kielletty.

2. Lähisuoja-alueilla on kiellettyä:

- a) Pysyvään asumiseen tarkoitettujen asuinrakennusten pitäminen, ellei niiltä tulevia jätevesiä johdeta tiiviissä viemäreissä alueen ulkopuolelle tai koota tiiviiseen säiliöön kuljetettavaksi alueen ulkopuolelle.
- b) Teollisuuslaitosten, karjasuojien ja rehusäiliöiden pitäminen.
- c) Öljytuotteiden, fenolipitoisten aineiden tai muiden vastaavien pohjavedelle tai tekopohjavedelle vaarallisten aineiden säilytys muuta kuin kiinteistön omaa tarvetta varten. Lämmitysöljysäiliöt ja niiden putkistot on sijoitettava valvottuun tilaan rakennuksen sisälle tai vesitiiviiseen suojakammioon rakennuksen ulkopuolelle.
- d) Torjunta-ainelaisissa tarkoitettujen aineiden käyttö ja karjan lannan käyttö lannoitteena.
- e) Ilman vesioikeuden lupaa sellainen maa-aineksen ottaminen tai maaleikkauksen tekeminen, joka ulottuu lähisuoja-alueella neljä metriä lähemmäksi ylintä pohjaveden pintaa. Pohjaveden pinnan ylimmäksi korkeudeksi katsotaan Kyllikinsalmen vedenottamon lähisuoja-alueella $N_{43} + 86,20$ m ja Peltosalmen vedenottamon lähisuoja-alueella $N_{43} + 88,50$ m.
- f) Jäljempänä kaukosuoja-alueella kohdissa 3.a) - g) ja i) tarkoitettu toiminta.
- g) Lemmenlaakson entisellä vedenottamoalueella eli kaupungin

omistamalla Kangasahon tilan RN:o 8:122 ja Takakuopan tilan RN:o 15:161 yhteensä noin 1 hehtaarin alueella on lisäksi soveltuvin osin noudatettava edellä A.1.-kohdassa annettuja määräyksiä.

3. Yhteisellä kaukosuoja-alueella on kiellettyä:

- a) Vesiensuojelua koskevasta ennakkotoimenpiteistä 6.4.1962 annetun asetuksen mukaisten ja sen nojalla lueteltujen tehtaiden ja laitosten perustaminen.
- b) Nestemäisten polttoaineiden ja muiden öljytuotteiden säilyttäminen ja varastointi tilavuudeltaan yli 10 m³:n säiliöissä. Tätä pienemmät säiliöt tulee sijoittaa valvottuun tilaan rakennuksen sisälle tai vesitiiviiseen suojakammioon rakennuksen ulkopuolelle.
- c) Nestemäisten polttoaineiden jakelupaikkojen, öljyjohtojen, lentoasemien, jäteveden puhdistamoiden perustaminen tai laajentaminen.
- d) Fenolipitoisten aineiden, myrkkujen, torjunta-aineiden tai muiden vastaavien pohjavedelle vaarallisten aineiden varastointi ja käsittely muissa kuin tiiviillä lattialla varustetuissa katetuissa tiloissa tai vastaavalla tavalla suojattuna.
- e) Lietelannan ja jätevesilietteen käyttö lannoitteena ja jäteveden maahan imeytys.
- f) Jätteid, roskien ja romun sijoittaminen maastoon.
- g) Ilman vesioikeuden lupaa hautausmaiden perustaminen tai laajentaminen sekä nykyisen käytön jatkaminen 1.1.1990 jälkeen.

h) Ilman vesioikeuden lupaa sellainen maa-aineksen ottaminen tai maaleikkauksen tekeminen, joka ulottuu kaksi metriä lähemmäksi pohjaveden ylintä pintaa. Ulmalan kylässä tilan Soraharju V RN:o 15:117 kohdalla pohjaveden ylimpänä korkeutena pidetään korkeutta $N_{43} + 88,20$ m.

i) Muu sellainen toiminta, joka voi huonontaa ottamoista saatavan veden laatua. Erityisesti on huolehdittava siitä, ettei maaperään pääse öljyä ajoneuvoista ja koneista niitä alueella käytettäessä.

B. Korvaukset

Lietalannan lannoitteena käytön kieltämisestä aiheutuvasta viljelykustannusten lisääntymisestä johtuvasta pellon tuottoarvon alenemisesta kaupungin on suoritettava Kallion tilalle RN:o 9:40 kertakaikkisena korvauksena 3 400 markkaa.

Tämän päätöksen saatua lainvoiman on korvaus kuuden (6) prosentin vuotuisine korkoineen päätöksen antopäivästä maksupäivään saakka suoritettava viipymättä Kallion tilan omistajalle.

C. Muut määräykset

1. Iisalmen kaupungin on Kuopion vesipiirin vesitoimiston antamien ohjeiden mukaan viivytyksettä merkittävä vedenottamoalueet, imeytysalue ja lähisuoja-alueet sekä yhteinen kaukosuoja-alue maastoon. Yleisten teiden kohdalla merkintä on suoritettava tienpitäjän hyväksymällä tavalla. Kaupungin on pidettävä merkit kunnossa.

2. Kaupungin on tarvittaessa osoitettava maastossa se korkeus, jonka alapuolelta maa-aineksen ottaminen tai maaleikkauksen tekeminen lähisuojavaöhykkeillä ja yhteisellä kaukusojavaöhykkeellä on kielletty ilman vesioikeuden lupaa.

3. Kaupungilla on oikeus kustannuksellaan täyttää suoja-alueella sijaitsevat suojakerroksiin jo ulottuneet kaivannot ja suorittaa suoja-alueella pohjaveden suojaamisen kannalta tarpeellisia toimenpiteitä sekä tarkastaa suoja-alueella sijaitsevien öljy- tai muiden säiliöiden kuntoa, toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuvat edunmenetykset korvaten. Kuitenkin vuotavat säiliöt on niiden omistajan kustannuksellaan korjattava tai uusittava. Lisäksi kaupungin on pyydettävä Kuopion vesipiirin vesitoimistolta ohjeita kuluvan vuoden loppuun mennessä suoja-alueella mahdollisesti tarvittavista yleisen tien läheisyydestä johtuvista lisätoimenpiteistä imeytysaltaan veden laadun turvaamiseksi.

Tarvittaessa asiat voidaan saattaa hakemuksella vesioikeuden ratkaistaviksi suoja-aluemääräysten muuttamista tai täsmen-
tämistä tai edunmenetysten korvaamista varten.

217/85 Da
4. Kaupungin tulee viipymättä antaa kirjallisesti tieto tämän päätöksen suoja-aluemääräyksistä sekä jäljennös tai ote suoja-aluekartasta niille, joiden omistamia tai hallitsevia alueita kiellot, rajoitukset ja määräykset koskevat.

5. Jos joku muu kuin kaupunki pyytää vesioikeudelta lupaa edellä luvanvaraisiksi määrättyihin toimenpiteisiin, kaupunki voidaan velvoittaa korvaamaan hakijalle hakemuksen tekemisestä ja asian käsittelemisestä aiheutuneet kustannukset. Jos haettu lupa kokonaan tai osittain evätään ja epääminen

johtuu tämän päätöksen suoja-alueääräyksistä, voidaan kaupunki samassa päätöksessä velvoittaa korvaamaan myös luvan epäämisestä hakijalle aiheutuva edunmenetys.

6. Tämän päätöksen estämättä vesioikeus voi vesilain 9 luvun 19 §:n 1 momentin ja 20 §:n 2 momentin nojalla asianosaisen tai viranomaisen hakemuksesta uudessa päätöksessä määrätä uusia suoja-alueen käyttöä koskevia rajoituksia tai lieventää nyt annettuja.

7. Vesilain 9 luvun 19 §:n 3 momentin ja 20 §:n 2 momentin mukaan tätä päätöstä on suoja-alueen käyttöä koskevien rajoitusten osalta noudatettava, vaikka niihin haettaisiinkin muutosta.

Vesilain 21 luvun 8 §:n 1 ja 3 momentissa ja vesiasetuksen 84 §:ssä määrätyn mukaisesti tulee vesioikeus päätöksen saatua lainvoiman lähettämään jäljennöksen siitä ja suoja-alueen osoittavasta kartasta Kuopion läänin maanmittauskonttorille ja Iisalmen kaupungin tekniselle virastolle.

Jäljennös päätöksestä lähetetään Iisalmen vesilautakunnalle, jonka tulee päätöksen nähtävänäpidossa ja muutoinkin noudattaa, mitä vesiasetuksen 33 §:n 5)-kohdassa on määrätty.

Muutosta tähän päätökseen saadaan hakea korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituskirjelmällä, joka, valittajan itsensä allekirjoittamana tai muussa tapauksessa varustettuna asiakirjan laatijan nimikirjoituksella sekä ilmoituksin hänen ammatistaan ja kotipaikastaan, ja sen liitteet sekä valituksenalainen päätös, ensiksi mainitut kaksin kappalein, on valittajan itsensä tai valtuuttamansa asiamiehen taikka laillisen edustajan välityksellä annettava Itä-Suomen vesioikeuden kirjaajankonttoriin viimeistään kuudentenakymmenentenä (60) päivänä siitä, kun tämä päätös on annettu, sanottua päivää mukaan lukematta eli siis viimeistään tiistaina neljäntenä (4) päivänä joulukuuta 1984.

Valittaja tai hänen asiamiehensä, joka näyttää valtuutuksen taikka toimeksiannon nojalla olevansa oikeutettu toimimaan valittajan puolesta, saa myöskin lähettää valitusasiakirjat omalla vastuullaan vesioikeudelle maksettuna postilähetyksenä tai lähetin välityksellä. Jos valituskirjat lähetetään postitse, ne on annettava postiin niin ajoissa, että ne ehtivät saapua perille määröpäivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Jos valittaja ei edellä sanotuin tavoin aja perille muutoksenhakemustaan eikä näytä laillista estettä, taikka jos hän on laiminlyönyt toimittaa vesioikeuteen valituksenalaisen päätöksen joko alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettun jäljennöksenä eikä toinenkaan ole sitä toimittanut, on puhevalta päätöstä vastaan menetetty.

Vesioikeuden puolesta:

Vesioikeustuomari

Seppo Kemppainen
Seppo Kemppainen

Vesioikeusinsinööri

Kalevi Kokko
Kalevi Kokko

Jäljennöksen oikeaksi todistaa Kuopiossa, Itä-Suomen vesioikeudessa,
5 päivänä lokakuuta 1984

Seppo Kemppainen

Merkinnät tonttirekisteriin 17.5.1988

Kiinteistöinsinööri *Eino Väätäinen*

Liite 1. Itä-Suomen vesioikeuden päätökse
n:o 14/YmI/84, 5.10.1984

- Vedenottoalue
- Lähisuoja-alueen raja
- - - Kaukosuoja-alueen raja

